

Raport z wykonania w 2023 roku Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Mińsk Mazowiecki i efektów jego realizacji

Opis wykonanych zadań

Wstęp:

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022– 2025 (dalej zwany „Programem”) został przyjęty 7 marca 2022 r. Uchwałą Nr XLI.386.2022 Rady Miasta Mińsk Mazowiecki.

W Programie określono cel główny, tj. ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z używania alkoholu, narkotyków, innych substancji psychoaktywnych, zaburzeń zachowania związanych z uzależnieniem od czynności oraz zachowań ryzykownych podejmowanych w szczególności przez dzieci i młodzież oraz wskazano cele szczegółowe i poszczególne działania służące ich realizacji.

Cele szczegółowe Programu:

1. Wzrost wiedzy świadomości zdrowotnej i motywacji do dbania o zdrowie w obszarze zapobiegania uzależnieniom wśród lokalnej społeczności.
2. Wzrost kompetencji i umiejętności kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
3. Zmniejszenie zapotrzebowania na używanie alkoholu, narkotyków, innych substancji psychoaktywnych i zachowań ryzykownych.
4. Zwiększanie dostępności i skuteczności specjalistycznych świadczeń, usług, interwencji podejmowanych w celu poprawy jakości życia i reintegracji społecznej osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych i zagrożonych uzależnieniami oraz ich rodzin, a także osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy w rodzinie.
5. Zwiększenie sprawności systemu monitorowania poziomu, struktury spożycia i dostępności alkoholu, używania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych.
6. Ograniczanie dostępności alkoholu.

Samorząd Miasta Mińsk Mazowiecki wydatkował na realizację Programu w 2023 r. środki w kwocie 1 541 872,05 zł.

Ponadto, poza Programem, ze środków pochodzących ze sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml **został dofinansowany monitoring w parku miejskim** (w miejscu, gdzie występowały szkody powodowane przez spożywanie alkoholu).

Na ten cel przeznaczone zostały środki w wysokości 91 020,00 zł.

Tabela 1. Finansowanie działań wg wybranych działów określonych w Formularzu Ministerstwa Zdrowia pn. *KCPU-G1 Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień*

Lp.	Wyszczególnienie działań	Wysokość środków finansowych faktycznie wydatkowanych w 2023 r. (w PLN)
1	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (wynagrodzenia członków Komisji, szkolenia, opłaty za złożenie wniosku do sądu o zobowiązanie osoby uzależnionej i spełniającej przesłanki wskazane w art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi do podania się leczeniu w stacjonarnym lub niestacjonarnym zakładzie leczenia odwykowego oraz za wydanie opinii przez biegłych w przedmiocie stwierdzenia uzależnienia od alkoholu i wskazanie rodzaju zakładu leczniczego).	74 103,42
2	Pomoc dla osób z problemem uzależnień i ich rodzin (funkcjonowanie punktu informacyjno-konsultacyjnego, funkcjonowanie Klubu Integracji Społecznej w Miejskim Ośrodku Pomocy społecznej, prowadzenie	470 541,06

	czterech grup terapeutyczno-edukacyjnych, funkcjonowanie telefonu wsparcia).	
3	Przeciwdziałanie przemocy domowej (organizacja i finansowanie szkolenia dotyczącego przeciwdziałania przemocy domowej, w tym procedury „Niebieskie Karty”).	4 168,86
4	Profilaktyka zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży (programy profilaktyczne rekomendowane: Debata, Unplugged, Szkoła dla Rodziców i Wychowawców, program Cukierki, programy z obszaru profilaktyki uniwersalnej dla dzieci i młodzieży, impreza plenerowa, szkolenia i warsztaty dla rodziców, szkolenia i warsztaty dla nauczycieli w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży, zajęcia dla młodzieży z grup ryzyka z programem socjoterapeutycznym, dofinansowanie wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży, działalność świetlic szkolnych w formie opiekuńczej z programem opiekuńczo-wychowawczym, zajęciami socjoterapeutycznymi i dożywianiem).	909 430,36
5	Edukacja publiczna i profilaktyka dla dorosłych (szkolenia dla właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych i dla sprzedawców, szkolenie dla kuratorów sądowych, pracowników socjalnych).	8 789,81
6	Przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym (profilaktyka uniwersalna skierowana do dzieci i młodzieży, działania edukacyjne adresowane do różnych grup	74 838,54

	zawodowo zajmujących się problematyką uzależnień).	
--	--	--

Źródło: dane Urzędu Miasta Mińsk Mazowiecki - Mińskie Centrum Profilaktyki

Koordynator i główny realizator Programu:

Urząd Miasta, komórka organizacyjna wiodąca - Mińskie Centrum Profilaktyki.

Podmioty uczestniczące w realizacji Programu:

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, jednostki organizacyjne miasta Mińsk Mazowiecki, jednostki wykonujące zadania z zakresu oświaty i wychowania, podmioty o których mowa w art. 3 ust. 2-3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych, osoby fizyczne i prawne.

Ograniczenie sprzedaży napojów alkoholowych:

W 2022 roku na terenie miasta Mińsk Mazowiecki obowiązywało ograniczenie sprzedaży napojów alkoholowych między godziną 23:00 a 6:00 we wszystkich punktach handlowych prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży na podstawie Uchwały Nr XL.390.2018 Rady Miasta Mińsk Mazowiecki z dnia 21 maja 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz ograniczenia godzin sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży na terenie miasta Mińska Mazowieckiego.

Efekty realizacji działań podjętych w 2022 roku

Cel szczegółowy 1

Wzrost wiedzy świadomości zdrowotnej i motywacji do dbania o zdrowie w obszarze zapobiegania uzależnieniom wśród lokalnej społeczności.

Wykonane zadania:

1. **Działania informacyjne i edukacyjne** – opracowywanie i publikowanie na stronie internetowej Urzędu Miasta materiałów z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym, dystrybucja wśród

uczestników działań profilaktycznych ulotek, broszur, książek i gadżetów dotyczących profilaktyki uzależnień. Przekazanie materiałów informacyjnych i edukacyjnych z zakresu profilaktyki uzależnień do szkół, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej (Mińskiej Szkoły Rodzenia).

2. Współorganizacja konferencji **„Razem przeciw depresji”**.
3. **Opracowywanie i dystrybucja materiałów informacyjnych na temat** danych teleadresowych instytucji pomocowych i dostępności specjalistycznych usług dla osób uzależnionych i ich rodzin (placówek ochrony zdrowia, poradni specjalistycznych, grup AA) .
4. **Piknik z okazji Dnia Dziecka** - wydarzenie zorganizowane i przeprowadzone we współpracy z Miejskim Domem Kultury w dniu 1 czerwca 2023 r. z udziałem dzieci, młodzieży, rodziców i opiekunów, uwzględniające działania profilaktyczno-edukacyjne, ofertę opartą na strategii alternatyw z udziałem animatorów prowadzących zajęcia w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych (spektakle, animacje, warsztaty, „namiot profilaktyczny” – dystrybucja profilaktycznych materiałów edukacyjnych; ulotki, broszury, gadżety).

Cel szczegółowy 2

Wzrost kompetencji i umiejętności kadr uczestniczących w realizacji zadań zakresu profilaktyki uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Wykonane zadania:

1. **Szkolenie pn. „Realizacja i finansowanie gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii z uwzględnieniem uzależnień behawioralnych – Omówienie realizacji każdego z zadań”**.
W szkoleniu uczestniczyli pracownicy Urzędu Miasta, współpracujący przy realizacji zadań Programu.
2. **Szkolenie pn. „Najwyższa Izba kontroli i inne rozstrzygnięcia nadzorcze a zadania gmin w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom – Przegląd raportów pod kątem wskazania błędów i uchybień ”**.
W szkoleniu uczestniczyli pracownicy Urzędu Miasta, współpracujący przy realizacji zadań Programu.
3. **Szkolenie pn. „Dialog motywujący jako skuteczna metoda motywowania do zmiany destruktacyjnych zachowań”**.

W szkoleniu uczestniczyli kuratorzy Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej wykonujący orzeczenia w sprawach rodzinnych i nieletnich Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim.

4. **Szkolenie pn. „Strategie profilaktyczne dla dzieci i młodzieży”.**

W szkoleniu uczestniczyli pracownicy jednostek kultury i sportu, placówek oświatowych, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych prowadzący na terenie miasta działalność z udziałem dzieci.

5. **Szkolenie pn. „Funkcjonowanie Zespołów Interdyscyplinarnych i grup diagnostyczno-pomocowych po zmianie ustawy o przeciwdziałaniu pomocy domowej. Dokumentacja, wykładnia i stosowanie prawa przez członków ZI i grup D-P”.**

W szkoleniu uczestniczyli pracownicy placówek oświatowych, pracownicy socjalni, policjanci, członkowie MKRPA – przedstawiciele podmiotów realizujących zadania z zakresu przemocy domowej

6. **Szkolenie pn. „Nowe standardy ochrony małoletnich – rozwiązania wynikające z nowelizacji ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy, ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym oraz innych ustaw (tzw. ustawa Kamilka)”.**

W szkoleniu uczestniczyli pracownicy Urzędu Miasta, współpracujący przy realizacji zadań Programu .

7. **Szkolenie pn. „Profilaktyka poprzez sport – jak skutecznie zapobiegać uzależnieniom uczniów”.**

W szkoleniu uczestniczyli nauczyciele wychowania fizycznego w szkołach podstawowych, nauczyciele prowadzący zajęcia w szkolnych świetlicach opiekuńczych.

8. **Szkolenie pn. „Rola i zadania poszczególnych służb w przeciwdziałaniu przemocy domowej. Pojęcie przemocy fizycznej, seksualnej, psychicznej i emocjonalnej wobec dziecka” Zadania GKRPA w ramach procedury KPA. Rola i Zadania KRPA”**

9. **Szkolenie z zakresu profilaktyki uzależnień i zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży.**

W szkoleniu uczestniczyli rodzice i nauczyciele Szkół Salezjańskich Sapere Aude.

10. **Kompleksowe wsparcie w profilaktyce pomocy dzieciom, młodzieży i rodzicom.** Realizacja szkoleń, działań informacyjnych i edukacyjnych w 6 szkołach podstawowych w programie VULCAN.

11. Realizacja projektu **„Zapobieganie Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych (FASD)”** realizacja we współpracy z SP ZOZ w Mińsku Mazowieckim – Mińską Szkołą Rodzenia (liczba uczestników -100 osób).

Cel szczegółowy 3

Zmniejszenie zapotrzebowania na używanie alkoholu, narkotyków, innych substancji psychoaktywnych i zachowań ryzykownych.

Wykonane zadania:

1. **Program profilaktyczny pn. „Cukierki”** dla uczniów klas I-III. Zrealizowano 26 edycji w siedmiu mińskich szkołach podstawowych (1 edycja - spotkanie dla grupy szkolnej liczącej od 20 do 30 osób, trwające 2 godziny lekcyjne).
2. **Rekomendowany program profilaktyczny „Debata”** dla uczniów klas V i VI. Zrealizowano 23 edycje w siedmiu mińskich szkołach podstawowych (1 edycja - spotkanie dla grupy szkolnej liczącej od 20 do 30 osób,
3. w formie trzygodzinnych warsztatów z wykorzystaniem metod interaktywnych odwołujących się do dialogu motywującego, w oparciu o scenariusz zajęć składający się z logicznie powiązanych ze sobą elementów, mających charakter dyskursu) oraz dwugodzinnych szkoleń w formie wykładów dla rodziców i rad pedagogicznych w każdej szkole.
4. Warsztaty **„JA, MY - jak wykorzystać zasoby osobiste i moc wsparcia grupy rówieśniczej”**, zorganizowane w ramach aliansu przeciw depresji dla młodzieży szkoły podstawowej.
5. **Rekomendowany program profilaktyczny „Unplugged”** dla uczniów klas VII i VIII. Zrealizowano 7 edycji w siedmiu mińskich szkołach podstawowych (1 edycja - spotkanie dla grupy szkolnej liczącej od 20 do 30 osób, w formie spotkań obejmujących łącznie 12 godzin warsztatów prowadzonych z wykorzystaniem urozmaiconych, aktywizujących uczniów metod pracy takich jak: prezentacje, praca w grupach, zarządzanie kontraktem, zadanie domowe, scenka sytuacyjna, dyskusja plenarna, gra, informacje zwrotne.
6. Programy o charakterze rekreacyjnym, projekty i wydarzenia kulturalne promujące trzeźwy i bezpieczny, wolny od przemocy styl życia, rozwijające konstruktywne zainteresowania wzmacniające czynniki chroniące i motywujące do większej aktywności w życiu społecznym w ramach alternatywnych form spędzania wolnego czasu:

- 1) zajęcia i warsztaty dla dzieci i młodzieży, uwzględniające działania profilaktyczno-wychowawcze organizowane w Miejskim Domu Kultury i Miejskiej Bibliotece Publicznej,
- 2) organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży w ramach profilaktyki uzależnień w okresie wakacji przez Stowarzyszenia Na Piątkę,
- 3) pozalekcyjne zajęcia sportowe organizowane w sześciu szkołach podstawowych,
- 4) pozalekcyjne zajęcia sportowe, odwołujące się do strategii profilaktycznych dla dzieci i młodzieży z terenu miasta organizowane przez organizacje pozarządowe (wyłonione w drodze konkursów)- Stowarzyszenia Na Piątkę, Klub sportowy „Pasjonaci sportu”, Klub Sportowy Akademia Parkour Wschód, Mińskie Towarzystwo Szachowe.
- 5) Zajęcia dla dzieci organizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w okresie ferii i wakacji (Ferie zimowe z Fit&Joy, Wakacje z Fit&Joy. W zajęciach wzięło udział 41 dzieci.

Cel szczegółowy 4

Zwiększanie dostępności i skuteczności specjalistycznych świadczeń, usług, interwencji podejmowanych w celu poprawy jakości życia i reintegracji społecznej osób uzależnionych od środków psychoaktywnych i zagrożonych uzależnieniami oraz ich rodzin, a także osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy w rodzinie.

Wykonane zadania:

1. **Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**, realizacja ustawowych zadań, w tym: prowadzenie postępowań w sprawie zobowiązania osób do podania się leczeniu odwykowemu, prowadzenie działań motywujących i wspierających, udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego i grupach roboczych, wydawanie postanowień w przedmiocie zgodności usytuowania punktu sprzedaży napojów alkoholowych.
2. **Pokrywanie kosztów opłat sądowych** w sprawach o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w zakładzie leczenia odwykowego. W 2023 r. Komisja skierowała do Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim, III Wydział Rodzinny i Nieletnich wnioski o orzeczenie obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego wobec 24 osób.

3. **Działalność punktu informacyjno-konsultacyjnego** (652 osoby skorzystały z indywidualnych porad i konsultacji udzielnych przez psychologów, terapeutów uzależnień, pedagoga, specjalistę ds. przeciwdziałania przemocy, specjalistę ds. przeciwdziałania narkomanii, psychoterapeutów, prawnika).
4. **Prowadzenie grup edukacyjno- terapeutycznych wspomagających proces readaptacji społecznej osób uzależnionych, członków rodzin z problemem alkoholowym i narkomanii** (spotkania odbywały się w soboty i niedziele, łącznie odbyło się 48 spotkań w których jednorazowo uczestniczyło od 12 do 15 osób).
5. **Działalność świetlic opiekuńczo-wychowawczych** w sześciu szkołach podstawowych, w tym dożywiania dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych lub zagrożonych problemem uzależnień, przemocą domową, zachowaniami ryzykownymi(125 dzieci objętych opieką).
6. **Zajęcia socjoterapeutyczne z młodzieżą z terenu miasta Mińsk Mazowiecki z grup ryzyka społecznego w celu poprawy ich sytuacji szkolnej i rodzinnej oraz ochrony przed demoralizacją i patologią** organizowane przez Fundację Wspierania Młodzieży Port (120 osób objętych wsparciem).
7. **Rekomendowany program profilaktyczny „Szkoła dla rodziców i wychowawców”** prowadzenie warsztatów umiejętności rodzicielskich przygotowujących do wychowania dzieci bez używek i stosowania przemocy w Mińskim Centrum Profilaktyki (1 edycja - 12 uczestników)
8. **Reintegracja społeczna i zawodowa mieszkańców** – zadanie realizowane było poprzez prowadzenie przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Klubu Integracji Społecznej, którego celem była reintegracja społeczno-zawodowa osób długotrwale bezrobotnych, wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym, poprzez poprawę umiejętności interpersonalnych uczestników, uzyskanie wiedzy o sposobach poszukiwania zatrudnienia. W zajęciach Klubu udział wzięło 24 osoby, w tym 15 osób uzależnionych od alkoholu i 1 osoba uzależniona od innych środków psychoaktywnych.

Cel szczegółowy 5

Zwiększenie sprawności systemu monitorowania poziomu, struktury spożycia i dostępności alkoholu, używania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych.

Wykonane zadania:

Zadanie realizowane było głównie poprzez sporządzenie sprawozdań i udostępnianie materiałów zawierającym dane na temat skali zagrożeń związanych z uzależnieniami.

Cel szczegółowy 6

Ograniczanie dostępności alkoholu.

Wykonane zadania:

1. **Kontrole punktów sprzedaży alkoholu.** Do działań w tym zakresie należały kontrole przeprowadzone przez członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Komisja skontrolowała 17 placówek. Kontrole te miały głównie charakter edukacyjny, ich celem było m.in. przypominanie sprzedającym napoje alkoholowe o ustawowym zakazie sprzedaży alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym.
2. **Szkolenie dla właścicieli punktów sprzedaży alkoholu i sprzedawców** W szkoleniu wzięło udział 58 osób. Szkolenie przeprowadzone przez Fundację Instytut Nowej Kultury.
3. **Współpraca z Policją w zakresie przestrzegania obowiązujących przepisów dotyczących sprzedaży alkoholu** dotyczyła głównie sprawdzenia sygnalizowanych nieprawidłowości (akcja informacyjna przeprowadzona we współpracy z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – przekazywanie do punktów sprzedaży materiałów edukacyjnych).

Tabela 2. Wskaźniki monitorujące pomoc dla osób z problemami uzależnień i ich rodzin w latach 2020 -2023.

Kategoria	2020	2021	2022	2023
Liczba przyjętych wniosków o wszczęcie postępowania mającego na celu zobowiązanie do leczenia odwykowego	49	46	56	59
Liczba posiedzeń Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	21	19	21	21
Liczba osób z którymi prowadzili rozmowy członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	146	116	121	152
Liczba pracowników punktu informacyjno- konsultacyjnego:				

Kategoria	2020	2021	2022	2023
– specjalista psychoterapii uzależnień	1	1	1	1
– terapeuta uzależnień/socjoterapeuta	1	1	1	1
	4	4	4	4
– psycholog	1	1	1	1
– prawnik	1	1	1	1
– pedagog				
– specjalista ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie	1	1	1	1
– specjalista ds. przeciwdziałania narkomanii	1	1	1	1
	2	2	2	2
– psychoterapeuta				
– pracownik koordynujący pracę punktu w godzinach popołudniowych	1	1	1	1
Liczba porad udzielnych w punkcie informacyjno-konsultacyjnym	3 657	3 890	3 536	3744
Liczba grup edukacyjno – terapeutycznych prowadzonych przez specjalistę psychoterapii uzależnień i instruktora terapii uzależnień	6	6	5	4

Źródło: dane Urzędu Miasta Mińsk Mazowiecki - Mińskie Centrum Profilaktyki

Podsumowanie

Analizując realizację działań zawartych w Programie, które zostały ukierunkowane na profilaktykę uzależnień, należy zwrócić uwagę, że podstawową wartością społeczną, na rzecz której angażowano zasoby finansowe i kadrowe Miasta Mińsk Mazowiecki w 2023 roku było eliminowanie problemów zdrowotnych i społecznych wynikających z używania alkoholu, innych środków psychoaktywnych, zaburzeń zachowania związanych z uzależnieniem od czynności i zachowań ryzykownych podejmowanych w szczególności przez dzieci i młodzież. W każdym przypadku chodziło o zachowanie dobrostanu osób na gruncie zdrowia psychicznego oraz obniżanie kosztów społecznych powstających na skutek występowania uzależnień.

Zaplanowane w Programie treści przekazów informacyjnych i działań były przekazywane w grupie działań o charakterze informacyjno-edukacyjnym, działań szkoleniowych, działań profilaktycznych opartych na treściach będących podstawą programów rekomendowanych, działań ukierunkowanych na redukcję szkód społecznych powstałych z powodu uzależnień.

Realizacja Programu pozwoliła zainicjować u wielu osób z poszczególnych grup ryzyka proces zmian w życiu osobistym, społecznym i rodzinnym.

Ważnym elementem wsparcia była organizacja poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, socjalnego i prawnego w punkcie informacyjno-konsultacyjnym, które pozwoliło wywołać motywację do podjęcia czynności uregulowania wielu spraw i problemów z zakresu życia osobistego i rodzinnego.

Rekomendacje

Analiza działań realizowanych w ramach Programu w 2023 r. wskazuje, że zapotrzebowanie na działalność profilaktyczną ma tendencję wzrostową, wynika to chociażby ze zwiększającej się na rynku konsumenta dostępności do alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.

W kolejnym okresie realizacji Programu należy rozwijać działania kreujące masową świadomość obecności problemu uzależnień w środowisku lokalnym, prowadzić szeroko rozumianą promocję już istniejących rekomendowanych programów i strategii profilaktycznych spełniających standardy naukowe, identyfikować obszary trudności w osiąganiu założonych celów i budować, lokalne koalicje na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Burmistrz Miasta
/-/ Marcin Jakubowski

*Sporządziła: Bożena Zagórska –
kierownik Mińskiego Centrum Profilaktyki
Mińsk Mazowiecki, 24 maja 2024 r.*